

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO NR. I-2882 28, 36, 37 IR 50
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 28-1 STRAIPSNIU
ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP Nr. 20-578(2))(TAIS Nr. 19-5622(3))**

2020-04-15 Nr.
Vilnius

Projekto rengėja: Teisingumo ministerija

Projekto tikslas: suteikti notarams teisę atlikti notarinius veiksmus nuotoliniu būdu ir įforminti atliekamus notarinius veiksmus elektroniniuose notariniuose dokumentuose, išduoti elektroninių notarinių dokumentų ar šių dokumentų nuorašus ir išrašus bei nustatyti, kad notarinis registras yra tvarkomas elektroniniu būdu.

Dabartinė situacija: Pagal galiojančią Notariato įstatymo redakciją notarai atlieka notarinius veiksmus tik fiziškai klientams atvykstant į notaro biurą, išskyrus įstatymo nustatytas išimtis, kai notaras gali nuvykti pas klientą, pvz., kai asmuo negali atvykti į notaro biurą dėl ligos. Galiojančiame Notariato įstatyme nėra numatytų teisinių galimybių asmenims gauti notarinius veiksmus nuotoliniu būdu, neatvykstant į notaro biurą, o notarai neturi teisės įforminti atliekamų notarinių veiksmų elektroniniuose notariniuose dokumentuose, išduoti klientams elektroninių notarinių dokumentų ar šių dokumentų nuorašų bei išrašų iš jų.

Tokia situacija, kai sparčiai vystantis šiuolaikinėms technologijoms asmenims nėra sudaryta galimybė atlikti notarinius veiksmus nuotoliniu būdu, apsunkina civilinę apyvartą.

Projekto esmė: Suteikti notarams teisę atlikti nuotoliniu būdu visus notarinius veiksmus, išskyrus tuos, kurių dėl jų pobūdžio neįmanoma arba sudėtinga atlikti nuotoliniu būdu, pvz. testamentų tvirtinimą, fakto, kad fizinis asmuo yra gyvas ir yra tam tikroje vietoje, tvirtinimą, etc.

Notaras turės teisę neatlikti notarinio veiksmo nuotoliniu būdu, siekdamas užtikrinti asmens teisėtą interesų apsaugą ar tinkamą notarinių veiksmų atlikimą reglamentuojančių nuostatų įgyvendinimą.

Nustatomi reikalavimai, kada notaras notarinius veiksmus galėtų atlikti nuotoliniu būdu: turi būti užtikrintas patikimas asmens, tapatybės nustatymas, notarinių veiksmų prasmės bei pasekmių išaiškinimas, įsitikinimas asmens valia, kibernetinis saugumas ir kt. Įprastas (tiesioginis) ir nuotolinis notarinio veiksmo atlikimo būdai būtų lygiaverčiai bei sukeltų vienodas teises pasekmes, o elektroniniai notariniai dokumentai turėtų lygiavertę popieriniam dokumentui galią. Notarinių veiksmų atlikimo nuotoliniu būdu vieta būtų laikoma notaro biuro buvimo vieta (notaras galėtų atlikti notarinius veiksmus ir asmenims, esantiems užsienyje).

Taip pat nustatoma, kad notariniai registrai nuo 2020 m. spalio 1 d. bus tvarkomi elektroniniu būdu.

Lėšų poreikis: projektui įgyvendinti biudžeto lėšų nereikės. Informacinę sistemą, kuri bus skirta notariniams veiksmams atlikti nuotoliniu būdu, kurs ir (arba) tobulins *Lietuvos notary rūmai savo lėšomis*, kurie taip pat turės užtikrinti technines galimybes perduoti duomenis valstybės registrams ir informacinėms sistemoms tais būdais, kuriais šie registrai gali juos priimti (biudžeto lėšos šiems darbams nebus naudojamos).

Derinimas: Projektas Teiktas derinti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Specialiųjų tyrimų tarnybai, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, Lietuvos bankui, Lietuvos notarų rūmams, VĮ Registrų centrui, Lietuvos verslo konfederacijai, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos bankų asociacijai, Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybai, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai, Asociacijai Investors' Forum, Lietuvos laisvosios rinkos institutui, Lietuvos investuotojų forumui, Lietuvos prekybos įmonių asociacijai. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, parengta derinimo pažyma (rengėjų pateikti kontrargumentai vertintini kaip pakankami neatsižvelgimui į pateiktas pastabas).

Pakartotinai teikiamas projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas projektui (2020 m. balandžio 15 d. išvada NV-1030).

Atitikimas Vyriausybės programai: projektu prisidedama įgyvendinant Septynioliktosios Vyriausybės programos tikslus: 197.2. siekti elektroninių viešųjų paslaugų turinio ir informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros plėtros; 197.11 didinti elektroninių viešųjų paslaugų prieinamumą; 197.12 testuoti viešųjų ir administracinių paslaugų perkėlimo į elektroninę terpę darbus, užtikrinti paslaugų teikimo procesų kompleksinį pertvarkymą, pagrįstą naudotojų poreikių tenkinimu bei elektroninių paslaugų patogumu ir patrauklumu jų naudotojams.

Dalykinio vertinimo išvada: Projektą siūlome teikti į Vyriausybės posėdį.

Patarėjas

Audrius Kasinskas